

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

ADVIES op eigen initiatief (BRUGEL-ADVIES- 20201223-30Ibis)

Met betrekking tot de hervorming van de vergunningsregeling.

**Opgesteld op basis van artikel 30bis van de
elektriciteitsordonnantie.**

23/12/2020

Eindversie na raadpleging

Inhoudsopgave

1	Wettelijke grondslag	3
2	Inleiding.....	4
3	Analyse en ontwikkeling.....	4
3.1	De huidige regeling in een notendop	4
3.2	Probleemgebieden in verband met de huidige regeling.....	5
3.2.1	De rigiditeit van de huidige regeling	6
3.2.2	Ondoeltreffendheid van de regeling	6
3.2.3	Een regeling die niet meer overeenkomt met de 'best practices'	7
3.3	Voorgestelde hervorming van de vergunningsregeling	8
3.3.1	Soorten vergunningen en vrijstellingen	8
3.3.2	Regels voor de toetreding tot, het behoud op en de uittreding uit de markt	9
3.3.3	Duur van de vergunningen	17
3.3.4	Publicatie van de vergunningen	17
4	Conclusie	18
	Bijlagen	19

I Wettelijke grondslag

De ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, die in artikel 30bis, § 2 bepaalt dat:

"[...] BRUGEL wordt bekleed met een opdracht tot verlening van advies aan de overheid over de organisatie en de werking van de gewestelijke energiemarkt enerzijds, en met een algemene opdracht van toezicht op en controle van de toepassing van de hiermee verband houdende ordonnanties en besluiten anderzijds.

BRUGEL is belast met volgende opdrachten:

...

2° op eigen initiatief of op vraag van de Minister of de Regering, het uitvoeren van onderzoeken en studies of het geven van adviezen, betreffende de elektriciteits- en gasmarkt;

... "

Deze studie werd uitgevoerd op initiatief van BRUGEL.

2 Inleiding

Rekening houdend met zijn nieuwe bevoegdheid op het gebied van vergunningen, de evolutie van de trends en de wens van BRUGEL om in het belang van iedereen te zorgen voor een evenwichtige en flexibele regeling, analyseert BRUGEL in dit advies de disfuncties van de huidige vergunningsregeling en reikt het oplossingen aan voor de verbetering ervan.

Een eerste versie was voorgelegd aan en goedgekeurd door de RvB van 20 mei 2020. Dit ontwerpadvies en de door BRUGEL verrichte vergelijkende analyse¹ werden vervolgens voorgelegd aan openbare raadpleging en aan beperkte raadpleging bij de betrokken actoren. Twee instanties, de Raad van gebruikers van elektriciteit en gas en Infor GazElec, zijn erop ingegaan. In dit document zijn de opmerkingen verwerkt die bij deze raadpleging zijn verzameld. Het raadplegingsrapport is in bijlage opgenomen².

Het advies vertrekt van de vaststelling dat de huidige regeling voor leveringsvergunningen strak en ondoeltreffend is en niet meer overeenstemt met de best practices. BRUGEL stelt voor de regeling te hervormen door specifieke vergunningen en vrijstellingen van vergunning voor bepaalde activiteiten in te voeren. BRUGEL stelt voor het onderzoek dat het instelt af te stemmen op het gevraagde vergunningstype en de beoordelingscriteria te laten afhangen van de situatie: toetreding tot de markt, behoud op de markt en uittreding uit de markt. BRUGEL wenst de communicatie tussen de leveranciers en de toekomstige leveranciers te verbeteren door gidsen ter beschikking te stellen, vergaderingen te organiseren en een digitaal platform te gebruiken om de uitwisseling van documenten te centraliseren.

3 Analyse en ontwikkeling

3.1 De huidige regeling in een notendop

Om elektriciteit en/of gas te kunnen leveren aan een verbruikslocatie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is het noodzakelijk om over een leveringsvergunning voor elektriciteit en/of gas te beschikken.

¹ Bijlage I: Vergelijkende interne analyse van de regelingen voor leveringsvergunningen en voorstellen voor verbetering van het Brussels kader

² Bijlage II: Rapport van openbare raadpleging betreffende het advies over de hervorming van de regeling voor leveringsvergunningen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

BRUGEL is voortaan bevoegd voor de uitreiking, overdracht, hernieuwing en intrekking van leveringsvergunningen voor elektriciteit³ en gas⁴ in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Er zijn specifieke en gedefinieerde criteria in het Brusselse wettelijke kader voor het toekennen, intrekken, weigeren, hernieuwen of overdragen van de vergunning. Ze zijn vastgelegd in twee regeringsbesluiten⁵: een voor gas en een voor elektriciteit.

Er bestaan verlaagde criteria ten behoeve van vergunningsaanvragers die al een vergunning hebben in een ander gewest of in een andere lidstaat van de EER⁶. In de praktijk vallen de meeste aan BRUGEL gerichte vergunningsaanvragen binnen dit kader.

Het uitreiken van een vergunning brengt een rapportageverplichting voor de leverancier met zich mee.

3.2 Probleemgebieden in verband met de huidige regeling

In het licht van zijn ervaring, de uitgevoerde vergelijkende analyse en de lessen die werden getrokken uit de verschillende faillissementen van leveranciers in de afgelopen jaren, heeft BRUGEL een aantal probleemgebieden geïdentificeerd in de uitvoering van de huidige regeling:

- de huidige regeling lijkt rigide (3.2.1);
- de doeltreffendheid van de regeling lijkt puur hypothetisch (3.2.2);
- de regeling komt niet meer overeen met de beste praktijken (3.2.3).

³ Wat elektriciteit betreft, is deze bevoegdheid van kracht geworden op 30 september 2018 ten gevolge van de wijziging van artikel 21 van de elektriciteitsordonnantie door artikel 15 van de ordonnantie van 23 juli 2018 tot wijziging van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de ordonnantie van 1 april 2004 betreffende de organisatie van de gasmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, betreffende wegenisretributies inzake gas en elektriciteit en houdende wijziging van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de ordonnantie van 12 december 1991 houdende oprichting van begrotingsfondsen.

⁴ Wat gas betreft, is deze bevoegdheid van kracht geworden op 5 april 2020 ten gevolge van de wijziging van artikel 15 van de gasordonnantie door artikel 16 van de ordonnantie van 19 maart 2020 tot wijziging van de ordonnantie van 2 mei 2013 houdende het Brussels Wetboek van Lucht, Klimaat en Energiebeheersing met het oog op de omzetting van de richtlijn (EU) 2018/410.

⁵ Voor elektriciteit: besluit van 18 juli 2002 van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering houdende de criteria en de procedure tot toekenning, hernieuwing, overdracht en intrekking van een leveringsvergunning voor elektriciteit.

Voor gas: besluit van 6 mei 2004 van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering houdende de criteria en de procedure tot toekenning, hernieuwing, overdracht en intrekking van een leveringsvergunning voor gas en houdende wijziging van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 18 juli 2002 houdende de criteria en de procedure tot toekenning, hernieuwing, overdracht en intrekking van een leveringsvergunning voor elektriciteit.

⁶ Europese Economische Ruimte.

3.2.1 De rigiditeit van de huidige regeling

De bevoegdheid voor de afgifte, overdracht, hernieuwing en intrekking van leveringsvergunningen voor gas en elektriciteit in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werd toegekend aan BRUGEL. Dit gebeurde in 2018 voor elektriciteit en in 2020 voor gas. De criteria voor het uitreiken van vergunningen en de toepasselijke procedures blijven echter die welke zijn vastgelegd in de vergunningsbesluiten. Die zijn echter ontworpen in het kader en voor het tijdperk waarin de minister verantwoordelijk was voor de vergunningen.

Ter illustratie: de vastgestelde termijnen bieden BRUGEL momenteel meer bepaald weinig tijd om de nodige analyses uit te voeren of de aanvragers/leveranciers te ontmoeten. Zo is er voorzien in één maand voor het toekennen van een vergunning vanaf het moment van ontvangst van het dossier.

De criteria en procedures zijn vastgelegd in besluiten, en dit maakt het onmogelijk om ze aan te passen met het oog op een betere afstemming op de marktdynamiek. Deze rigiditeit belemmert de opkomst van nieuwe activiteiten en nieuwe spelers op de Brusselse markt. De ontwikkeling van projecten op het gebied van hernieuwbare energie is in dit verband bijzonder illustratief. Een eigenaar die fotonvoltaïsche panelen op zijn dak wil plaatsen en geproduceerde elektriciteit aan zijn huurders wil verkopen, zou immers een leveringsvergunning moeten hebben. Bovendien moet het delen van groene energie binnen een energiegemeenschap, tenzij dit bij ordonnantie is vrijgesteld, ook onderworpen worden aan een vergunningsplicht.

Deze situatie zorgt ook voor een onevenredige administratieve omslachtigheid.

3.2.2 Ondoeltreffendheid van de regeling

Het doel dat wordt nagestreefd door het bestaan zelf van een vergunningsregeling, lijkt momenteel niet te worden bereikt, rekening houdend met de volgende overwegingen:

- de lessen die zijn getrokken uit verschillende faillissementen van leveranciers in de afgelopen jaren, wijzen erop dat de criteria voor markttoetreding en het toezicht daarop niet doeltreffend lijken;
- momenteel heeft de rapportageverplichting die aan de vergunningshouder wordt opgelegd, betrekking op het voorgaande jaar en op elementen die niet noodzakelijkerwijs relevant zijn. Er is dus geen zicht in real time op de toestand van de leveranciers en op relevante aspecten van de markt;
- uit het onderzoek van de algemene voorwaarden of uit het overzicht van bepaalde praktijken van leveranciers blijkt soms een duidelijke onwetendheid over de regels van de Brusselse markt en de openbare dienstverplichtingen die hun worden opgelegd. Bij wijze van voorbeeld kan men de specificiteit in verband met de vrederechter, de afwezigheid van levering X of het toepassingsgebied van de verplichting om een aanbod te doen, aanhalen. Daarom moet de vraag worden gesteld hoe de kandidaat-leverancier het niveau van het commerciële risico beoordeelt. Omgekeerd wordt tot op heden op het moment van de vergunningsaanvraag niet gevraagd aan de aanvrager om een toelichting of documentatie over zijn bevoorradingsmiddelen ('sourcing') te verstrekken.

De lessen die zijn getrokken uit het faillissement van een evenwichtsverantwoordelijke die ook verantwoordelijk was voor de *sourcing* van verschillende leveranciers in België, tonen echter aan dat de gekozen *sourcing*strategie een essentieel element is voor de duurzaamheid van een toekomstige leverancier. BRUGEL vraagt zich dan ook af of een dergelijke controle niet moet worden uitgevoerd bij het indienen van de vergunningsaanvraag.

3.2.3 Een regeling die niet meer overeenkomt met de 'best practices'

De trends in de vergunningsregelingen zijn aan het veranderen. Naar aanleiding van de liberalisering van de energiemarkt heeft het merendeel van de landen gekozen voor een vrij 'Europese en licht' aanpak. Zo heeft Vlaanderen bijvoorbeeld gekozen voor een erkenningsregeling voor leveranciers met een leveringsvergunning in een andere EU-lidstaat en in een ander gewest van het land. Naar aanleiding van de versterking van het toezicht op de leveranciers als reactie op de laatste faillissementen, heeft de erkenningsregeling haar beperkingen laten zien. Vlaanderen heeft daarom de erkenningsregeling hervormd⁷. Hetzelfde geldt voor het Verenigd Koninkrijk. Dat land heeft de afgelopen jaren verschillende faillissementen van leveranciers gekend, met een aanzienlijke impact op de consument tot gevolg. In dit verband heeft het OFGEM⁸ besloten dat er een betere controle moet komen op de toegang tot en het behoud op de toeleveringsmarkt van de ondernemingen. De Engelse regulator is daarom begonnen met een herziening van zijn vergunningssysteem. Het doel van deze hervorming is de blootstelling van de consumenten aan het risico van de toegang of het behoud van onvoorbereide of ongeschikte leveranciers te verlagen en tegelijkertijd te zorgen voor innovatie en een concurrerende markt.

Om deze trendontwikkeling en 'goede praktijken' in kaart te brengen, heeft BRUGEL een vergelijkende analyse⁹ uitgevoerd. Deze studie is opgenomen in de bijlage bij dit advies. De lessen die uit deze studie zijn getrokken, zijn verwerkt in punt 3 van dit advies.

⁷ Wijziging van artikel 4.3.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 door artikel 34 van het decreet van 26 april 2019 tot wijziging van het energiedecreet wat betreft de uitrol van digitale meters en tot wijziging van artikel 7.1.1, 7.1.2 en 7.1.5 van hetzelfde decreet: opheffing van de woorden "of aan de eisen, gesteld door een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte, de federale overheid of een andere gewestelijke bevoegde overheid in verband met de levering van elektriciteit of aardgas". Van kracht sinds 15 juni 2019.

⁸ Office of Gas and Electricity Markets - De Britse energieregulator.

⁹ <https://alfresco-brubox.acsone.eu/share/page/document-details?nodeRef=workspace://SpacesStore/b9997c70-14fa-4597-bc42-ebcb58983506>

3.3 Voorgestelde hervorming van de vergunningsregeling

In zijn advies 296¹⁰ in verband met de wijziging van de elektriciteits-/gasordonnantie, heeft BRUGEL voorgesteld om de bevoegdheid te krijgen voor een volledig autonoom beheer van het systeem van leveringsvergunningen. Als het voorstel in de ordonnantie wordt opgenomen, zou BRUGEL onder meer kunnen zorgen voor:

- specifieke soorten vergunningen;
- vrijstellingen voor bepaalde vooraf gedefinieerde situaties waarin het bezit van een vergunning niet gerechtvaardigd is;
- een betere variatie van de voorwaarden voor het uitreiken van een vergunning naargelang het door de kandidaat-leverancier voorgestelde model.

De wetgever zou dan een kader bieden voor de uitoefening van deze bevoegdheid door richtsnoeren vast te stellen. Bovendien zouden alle beslissingen in verband met het beheer van de vergunningsregeling worden onderworpen aan een openbare raadpleging en aan het advies van de Raad van gebruikers.

BRUGEL ondersteunt in elk geval een aantal wijzigingen van de bestaande vergunningsregeling. Dit advies is bedoeld om die voor te stellen en kan in dit opzicht een openbare discussienota vormen.

Welke optie de wetgever ook volgt, BRUGEL adviseert dat de regeling goed wordt beschreven in de teksten en dat er bakens komen voor de uitoefening van zijn bevoegdheid teneinde de transparantie van de regeling te bevorderen.

3.3.1 Soorten vergunningen en vrijstellingen

De effectieve invoering van specifieke vergunningen zou de uitoefening van bepaalde leveringsactiviteiten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vergemakkelijken door de criteria voor de toekenning van en het toezicht op bepaalde categorieën van activiteiten en/of actoren te versoepelen.

Bepaalde activiteiten zouden zelfs kunnen worden vrijgesteld van de verplichting om een leveringsvergunning te bezitten. BRUGEL wenst over te gaan tot de analyse van de activiteiten en situaties waarvoor het van oordeel is dat de vereisten voor het houden van een vergunning niet gerechtvaardigd zijn maar er niettemin een minimale omkadering voor deze activiteiten moet worden vastgelegd.

De onderstaande figuur vat deze verschillende situaties samen:

¹⁰ Advies 296 in verband met de wijziging van de elektriciteitsordonnantie en de gasordonnantie met het oog op de omzetting van het 'Clean Energy Package', 25 maart 2020.

BRUGEL wil de spelers die van plan zijn een leveringsactiviteit in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te hebben, de mogelijkheid bieden contact op te nemen met BRUGEL om het meest geschikte kader te bepalen voor de uitvoering van de geplande activiteit, zonder dat dit een onevenredige administratieve last met zich meebrengt.

BRUGEL pleit ook voor de afschaffing van de vergunningsregeling voor de levering van groene stroom, zoals reeds is vermeld in het advies 296 over de wijziging van de elektriciteits- en gasordonnantie. Dit type vergunning lijkt niet langer relevant. Zo zijn meerdere leveranciers 100% groen zonder dat ze evenwel over de vergunning voor de levering van groene stroom beschikken. De controle gebeurt aan de hand van de geannuleerde GO en van de fuel mix: een leverancier die niet zijn volledige levering heeft gedekt door de annulering van de overeenstemmende GO, zal zich niet kunnen profileren als 100 % groen

3.3.2 Regels voor de toetreding tot, het behoud op en de uittreding uit de markt

Om een meer kwalitatieve controle bij de toetreding, het behoud en de eventuele uittreding van een leverancier op of uit de markt mogelijk te maken, is BRUGEL van mening dat de criteria waarop het onderzoek is gebaseerd, opnieuw moeten worden geïnterpreteerd en dat de gevolgde procedure opnieuw moet worden aangepast.

3.3.2.1 Toetreding tot de markt

Criteria

Om te beslissen over de toekenning van een vergunning wenst BRUGEL het project van de kandidaat te onderzoeken aan de hand van **drie hoofdcriteria**:

1. De geplande activiteit moet realistisch zijn in verhouding tot de Brusselse markt. De kandidaat moet niet alleen over de technische middelen beschikken om de gewenste activiteiten effectief uit te voeren, maar moet ook in staat zijn om de veiligheid en de continuïteit van de levering te waarborgen. In dit verband moet hij kunnen aantonen dat hij de *sourcing* en balancerings kan verzekeren.
2. De aanvrager toont zijn kennis van de Brusselse markt aan, en meer bepaald zijn kennis van de specifieke sociale bescherming die ten behoeve van de Brusselse verbruikers bestaat en van de voorwaarden voor de nettoegang.
3. De kandidaat toont aan dat hij financieel gezond is en dat hij over de nodige middelen beschikt om zijn activiteiten op lange termijn succesvol uit te voeren.

Afhankelijk van het type vergunning dat wordt aangevraagd, zal de beoordeling van deze criteria verschillend zijn. Een aanvrager die zich wil beperken tot de professionele markt, hoeft bijvoorbeeld niet aan te tonen dat hij kennis heeft van de bescherming van de Brusselse consument. Ook voor kandidaten die al een vergunning hebben in een ander gewest of in een andere lidstaat van de EER, blijft de beoordeling van de uitreikingscriteria anders. Deze aanpasbaarheid zal er eveneens zijn bij aanvragen voor een verandering van vergunningstype, overdracht van vergunning of het verkrijgen van een bijkomende vergunning.

BRUGEL wenst **flexibel** te blijven met betrekking tot de wijze waarop elke kandidaat zou kunnen aantonen dat aan deze criteria is voldaan, om zich te kunnen aanpassen aan de eigenheden van elke aanvrager, af te stemmen met de nieuwe aanvragen die voortvloeien uit de evoluties van de markt en de procedure van een vergunningsaanvraag voor alle actoren toegankelijk te maken.

Over het algemeen wil BRUGEL inhoudelijk de volgende elementen kunnen controleren:

Realistisch project

The diagram consists of two main sections. The top section, 'Realistisch project', has a teal arrow pointing to a vertical stack of eight teal boxes. The bottom section, 'Kennis van de Brusselse markt', has a teal arrow pointing to a vertical stack of five teal boxes. Each section is preceded by a small orange vertical bar.

Beschrijving van de voorgestelde leveringsactiviteit (met inbegrip van de beoogde klanten)

Uitleg over de wijze van uitvoering van dit project

Uitleg over het leveringsmodel van de kandidaat

Uitleg over het klachtenbeheersysteem

Uitleg over het klantenbeheersysteem

Capaciteit op het vlak van klantenbeheer (voorbeelden: callcenter, FAQ, ...)

Facturatiebeheer (Invoicing)

Uitleg over de wijze waarop de sourcing en de balancerings zullen worden gewaarborgd

Kennis van de Brusselse markt

Doorgifte van de algemene voorwaarden voor goedkeuring door BRUGEL

Overdracht van het toegangscontract met de DNB

Uitleg over de wijze waarop de aanvrager zijn interacties met de regulator ziet

Kennis van het Brusselse wettelijke kader aantonen (voorbeelden: openbare dienstverplichtingen, afwezigheid van leverancier X, statuut van beschermde klanten, enz.)

Kennis van de MIG en uitleg over wijze waarop die zal worden geïmplementeerd

De informatie die moet worden doorgegeven opdat BRUGEL van mening zou zijn dat aan elk criterium is voldaan, zal variëren naargelang het type gevraagde vergunning en naargelang het feit dat de kandidaat al dan niet beschikt over een vergunning in een ander gewest of in een andere EER-lidstaat.

Procedure voor het uitreiken van een vergunning

De volgende grafieken vatten de voorgestelde procedure voor het uitreiken van een vergunning samen.

D0	Dag van ontvangst van de vergunningsaanvraag door BRUGEL.
D+3	Het sturen van een ontvangstbevestiging naar de aanvrager.
D+30	Tegen D+30 wordt een voorlopig onderzoek uitgevoerd om het type toe te kennen vergunning vast te stellen. De bijkomende elementen die BRUGEL nodig heeft, worden bepaald en er wordt een datum voor een voorafgaand gesprek afgesproken met de aanvrager.
Onderhoud	Het gesprek vindt plaats in aanwezigheid van de aanvrager en BRUGEL om het aanvraagdossier en het project van de kandidaat-leverancier te bespreken. Dit is ook de gelegenheid om zijn vragen te beantwoorden. Na dit gesprek bereidt BRUGEL het document voor waarin de toekenning of weigering van de vergunning aan de raad van bestuur van BRUGEL wordt voorgesteld.
D+90	De raad van bestuur van BRUGEL neemt de beslissing over de toekenning of weigering van de leveringsvergunning.

Zodra het platform '*leveranciers*' operationeel is, wenst BRUGEL dat de aanvragen rechtstreeks via deze weg worden ingediend, met een upload van de te verzenden documenten.

Er zal een speciale mailbox worden aangemaakt voor de vergunningen en één enkele contactpersoon zal verantwoordelijk zijn voor de uitwisseling met de aanvragers van vergunningen en de leveranciers. Die persoon bezorgt identificatiecodes aan de kandidaat waarmee die laatste kan inloggen op het platform.

3.3.2.2 Behoud op de markt

Wanneer de kandidaat zijn leveringsvergunning verkrijgt of wanneer zijn activiteit een vrijstelling van vergunning geniet, blijft BRUGEL toezicht houden op de manier waarop de leverancier/begunstigde van de vrijstelling zijn activiteit uitoefent.

Criteria

Voor vergunninghouders zullen de volgende criteria worden gecontroleerd:

De criteria die BRUGEL in staat stelden om de vergunning toe te kennen, blijven van toepassing op de leverancier nadat deze is toegetreden tot de markt. Indien gebeurtenissen van invloed zijn op zijn identificatiegegevens, zal de leverancier BRUGEL hiervan op de hoogte brengen via het digitale platform.

Om zijn vergunning te behouden, blijft de leverancier een leveringsactiviteit uitoefenen, verzekert hij een kwaliteitsvolle dienstverlening aan zijn klanten en voldoet hij aan zijn openbare dienstverplichtingen. Deze criteria worden onder meer gecontroleerd aan de hand van eventuele KPI's, een analyse van de verslaggeving van de DNB over de leveranciers en een inventaris van de waargenomen praktijken op basis van de klachten die worden ingediend bij de Geschillendienst van BRUGEL of bij een andere instantie.

Het doel van de kwalitatieve verslaggeving die door de leveranciers moet worden uitgevoerd, is de leverancier in staat te stellen aan BRUGEL aan te tonen dat hij voldoet aan de criteria om op de markt te blijven en dat hij de eventuele opmerkingen en aanbevelingen van BRUGEL in de praktijk brengt. In overleg met de actoren zal BRUGEL een model voor een kwalitatief verslag uitwerken.

Indien een leverancier beslist om zijn leveringsactiviteit stop te zetten, moet hij BRUGEL hiervan op de hoogte brengen. Als de stopzetting tijdelijk is, deelt hij mee wanneer hij van plan is zijn activiteit te hervatten. Als de stopzetting definitief is, start BRUGEL een procedure op voor het intrekken van de vergunning.

De hervorming van het vergunningsstelsel heeft a priori geen impact op de openbare dienstverplichtingen die gelden voor leveranciers die in het residentiële gebied actief zijn. BRUGEL wenst evenwel dat de leveranciers en aanvragers van vergunningen beter geïnformeerd zouden worden en hun kennis over de openbare dienstverplichtingen aantonen.

BRUGEL zal waken over de manier waarop de openbare dienstverplichtingen vorm kunnen krijgen voor begunstigden van vrijstellingen of van specifieke vergunningen. In het geval van begunstigden van een vergunningsvrijstelling zou het toezicht incidenteel kunnen gebeuren, door te eisen dat de factuur een vermelding bevat waarin wordt gewezen op de mogelijkheid om een klacht in te dienen bij de Geschillendienst van BRUGEL. BRUGEL zal dit specificeren voor elke activiteit die onder een vrijstelling valt.

Follow-upprocedure

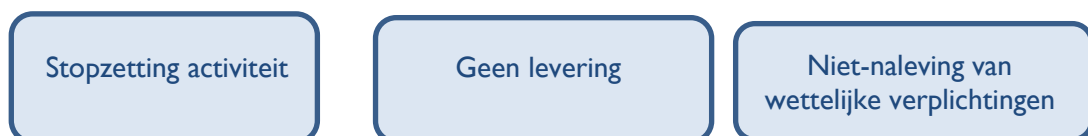
Jaarlijks vindt een overleg plaats tussen elke leverancier die actief is op de residentiële markt en BRUGEL om het ingediende kwalitatieve verslag, de door BRUGEL verzamelde informatie en de gebeurtenissen waarvan de leverancier BRUGEL in de loop van het jaar op de hoogte heeft gebracht, te bespreken. Voor leveranciers die enkel actief zijn op de professionele markt, vindt dit overleg enkel plaats indien BRUGEL het nodig acht op basis van de informatie waarover het beschikt.

Bij een verandering van de rechtspersoon die de vergunning bezit, moet de leverancier BRUGEL hiervan op de hoogte brengen en alle informatie verstrekken die nodig is om BRUGEL in staat te stellen te beoordelen of de gebeurtenis het bezit van een vergunning in het gedrang brengt. Indien het type vergunning niet binnen 90 dagen na de mededeling wordt ingetrokken of aangepast, wordt de tot dan toe aangehouden vergunning geacht te zijn vernieuwd.

3.3.2.3 Uittreding uit de markt

Omstandigheden

Verschillende omstandigheden kunnen leiden tot de uittreding uit de markt:

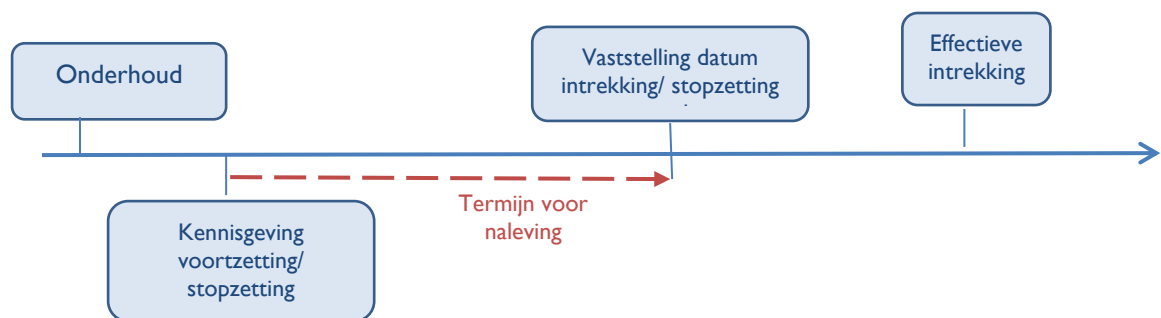
Wanneer een leverancier BRUGEL op de hoogte stelt van zijn voornemen om zijn activiteiten stop te zetten, zal BRUGEL een procedure voor de intrekking van de vergunning opstarten.

Dit zal ook het geval zijn als BRUGEL vaststelt dat de verplichtingen opgelegd door het Brusselse wettelijke kader niet worden nageleefd en de betrokken leverancier geen stappen onderneemt om dit te verhelpen.

Wat de afwezigheid van een leveringsactiviteit betreft, vindt er geen intrekking plaats wanneer de leverancier aantoont dat het gaat om een tijdelijke onderbreking van de activiteit met een duur van ten hoogste één jaar.

Procedure

De omstandigheden van de intrekking brengen verschillende risico's voor de markt met zich mee. De mate van urgentie van dit risico zal bepalen hoe BRUGEL met elke situatie zal omgaan.

Tenzij bijzondere omstandigheden dit onmogelijk maken, zal BRUGEL de betrokken leverancier automatisch uitnodigen voor een gesprek om de situatie samen te beoordelen.

Op basis van deze vergadering heeft BRUGEL de mogelijkheid om de leverancier op de hoogte te brengen van zijn voornemen om de procedure voor de intrekking van de vergunning voort te zetten. De leverancier kan deze beslissing binnen 10 kalenderdagen aanvechten.

In de kennisgevingsbrief worden de redenen voor de beslissing om de procedure voort te zetten, vermeld en wordt een termijn vastgesteld waarbinnen de leverancier zijn situatie moet regulariseren. Bij de vaststelling van de termijn wordt rekening gehouden met de specifieke omstandigheden en met name met de risicosituatie op de markt. De procedure kan dus worden ingekort of integendeel over meerdere maanden worden gespreid om de leverancier in staat te stellen de door BRUGEL gevraagde nalevingsmaatregelen te implementeren.

Na afloop van de toegekende periode beoordeelt BRUGEL de situatie opnieuw en kan BRUGEL een datum vaststellen voor de effectieve intrekking van de leveringsvergunning.

Tijdens deze procedure zal BRUGEL bijzondere aandacht besteden aan de klanten van de leverancier van wie de vergunning wordt ingetrokken, en zal BRUGEL erop toezien dat hun rechten worden gerespecteerd, in overleg met de leverancier.

3.3.3 Duur van de vergunningen

BRUGEL wenst een geldigheidsduur van 5 jaar in te voeren vanaf de dag waarop de vergunning is uitgereikt, en een vervaldatum in te voeren voor de uitgereikte vergunning.

De invoering van een levensduur voor de vergunningen zou meer gewicht geven aan de jaarlijkse controle door BRUGEL. Na afloop van de periode van 5 jaar zou een stilzwijgende verlenging plaatsvinden, dit wil zeggen zonder nieuwe uitdrukkelijke beslissing van BRUGEL, behalve wanneer BRUGEL heeft vastgesteld dat de leverancier zijn verplichtingen niet nakomt en geen pogingen onderneemt om aan de voorschriften te voldoen. Een dergelijke leverancier zou specifiek moeten aantonen hoe hij zijn tekortkomingen wil verhelpen met het oog op het behoud van zijn vergunning.

Deze levensduur zou het ook mogelijk maken dat vergunningshouders die al enkele jaren geen leveringsactiviteit meer uitoefenen, opnieuw een vergunning moeten aanvragen om dit te kunnen doen, zodat BRUGEL een toegangscontrole kan uitvoeren die meer in overeenstemming is met de huidige marktrealiteit.

In het geval van een verlenging van een vergunning na het verstrijken van de geldigheidsduur ervan zou een vereenvoudigde procedure het mogelijk maken de vergunning sneller te verkrijgen.

Deze aanpak zou een vereenvoudigde en automatische intrekking van de vergunning mogelijk maken.

Bovendien is de geldigheidsduur een stimulans voor een leverancier om alert te blijven op het vlak van de kwaliteit van de dienstverlening.

BRUGEL wil ook dat de aanvrager die een vergunning verkrijgt, verplicht wordt om zijn activiteit daadwerkelijk uit te voeren binnen een jaar na de uitreikingsdatum van de vergunning. Deze termijn zou eenmaal kunnen worden verlengd als daarvoor een verantwoording wordt gegeven. Als de vergunning verstrijkt, moet een nieuwe aanvraag worden ingediend en moet de kandidaat aantonen wat er sinds zijn oorspronkelijke aanvraag is veranderd.

3.3.4 Publicatie van de vergunningen

BRUGEL wenst dat alle vergunningsbeslissingen op zijn website worden gepubliceerd. De toekennings- en intrekingsbeslissingen zullen bij uittreksel worden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

De datum waarop de vergunning wordt toegekend, is de datum van publicatie op de BRUGEL-website.

4 Conclusie

De voorgestelde hervorming van de regeling voor leveringsvergunningen is van essentieel belang om te komen tot een vergunningsregeling die beter is aangepast aan de huidige marktomstandigheden. Deze hervorming is in ieders belang: vergunningsaanvragers krijgen alle informatie die ze nodig hebben om zich voor te bereiden op de toetreding tot de markt en hun administratieve lasten zullen worden verminderd en doelgerichter worden gemaakt. BRUGEL zal beschikken over een kader waarmee het de leveranciers kwalitatiever kan opvolgen. Al deze elementen zullen ook resulteren in een betere beschermingsgarantie voor de klant.

Begeleidende maatregelen voor vergunningsaanvragers en leveranciers zullen worden ingevoerd om de naleving van het vastgestelde kader te verduidelijken en te vergemakkelijken: door het opstellen van gidsen over de verplichtingen van de leverancier en/of bepaalde gerichte thema's, door vergaderingen met leveranciers, en ook door het digitale platform dat zal worden opgezet. Dankzij deze verschillende instrumenten zal BRUGEL de kwaliteit van het uitgevoerde toezicht kunnen verbeteren en de proactiviteit van de leveranciers kunnen bevorderen.

Een dergelijke aanpak is alleen mogelijk in overleg met alle betrokken actoren.

* *

*

Bijlagen

Bijlage I: Vergelijkende interne analyse van de regelingen voor leveringsvergunningen en voorstellen voor verbetering van het Brussels kader

Bijlage II: Rapport van openbare raadpleging betreffende het advies over de hervorming van de regeling voor leveringsvergunningen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

RAPPORT van openbare raadpleging (BRUGEL-2020|223-30|bis)

Betreffende het advies over de hervorming van de regeling
voor leveringsvergunningen in het Brussels Hoofdstedelijk
Gewest.

23/12/2020

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	3
2	Ontvangen bijdragen en bespreking ervan.....	3
3	Conclusies.....	5
4	Bijlagen.....	6
4.1	Bijlage I: Reactie van de Raad van gebruikers van elektriciteit en gas.....	6
4.2	Bijlage II: Reactie van Infor GazElec.....	6

I Inleiding

BRUGEL heeft een openbare raadpleging georganiseerd betreffende advies 301 over de hervorming van de regeling voor leveringsvergunningen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Deze openbare raadpleging is begonnen op 22 juni 2020 en werd op 30 september afgesloten.

Het doel van deze openbare raadpleging was om overleg te plegen met de verschillende actoren om het invoeren van een nieuwe, evenwichtiger en flexibeler vergunningsregeling mogelijk te maken.

Dit rapport consolideert de verschillende reacties en geeft aan welke aanpassingen in het advies werden aangebracht ten gevolge van deze openbare raadpleging.

Twee instanties, de Raad van gebruikers van elektriciteit en gas en Infor GazElec, hebben opmerkingen en suggesties geformuleerd over de hervorming van de vergunningsregeling. Alle bijdragen zijn beschikbaar in bijlagen I en II bij dit rapport.

2 Ontvangen bijdragen en bespreking ervan

Samenvatting van de ontvangen reacties:

1) Transparantie en flexibiliteit van de regeling

InforGazElec benadrukt hoe belangrijk het is dat de ingevoerde regeling beschreven wordt in de ordonnanties, dat ze transparant is, niet buitensporig zwaar en afgestemd op de marktsituaties.

De Raad van gebruikers van elektriciteit en gas adviseert het behoud van de faciliteiten bij een wijziging van vergunningstype, bij overdracht van vergunning of bij het verkrijgen van een bijkomende vergunning.

Standpunt van BRUGEL:

BRUGEL is van mening dat zijn recente bevoegdheid voor de leveringsvergunningen en zijn wil om een soepelere regeling in te voeren niet ten koste van de transparantie van de regeling mogen gaan. BRUGEL zal de wetgever erop wijzen hoe belangrijk het is de geldende regeling te beschrijven en bakens te plaatsen voor het uitoefenen van zijn bevoegdheid¹.

BRUGEL vermeldt in zijn advies dat de beoordeling van de toekenningscriteria door BRUGEL, verschillend zal gebeuren naargelang de eigenheden van elke aanvrager (beoogde afnemers, al dan niet reeds houder van een vergunning in een ander gewest, ...). BRUGEL zal zijn beoordeling eveneens aanpassen bij aanvragen voor verandering van vergunningstype, overdracht van vergunning of verkrijgen van een bijkomende vergunning².

¹ Inlassing op bladzijde 9 van het eindadvies, punt 3.3.

² Inlassing op bladzijde 12 van het eindadvies, punt 3.3.2.1

2) Huishoudelijke markt

InforGazElec is van mening dat de leveranciers die zich richten op niet-huishoudelijke gebruikers, zich eveneens zouden moeten richten op huishoudelijke gebruikers.

De Raad van gebruikers van elektriciteit en gas wenst te behouden dat het aanbod van leveranciers die actief zijn in het huishoudelijk segment verplicht moet gelden voor de hele huishoudelijke sector. De Raad signaleert ons daarnaast dat hij in het kader van de herziening van de elektriciteitsordonnantie aandacht heeft voor de leveringsvoorwaarden van energiegemeenschappen en voor de voorwaarden voor aankoop van zelf geproduceerde groene stroom in de huishoudelijke sector.

Standpunt van BRUGEL:

BRUGEL is van mening dat men een leverancier niet kan dwingen in de huishoudelijke sector actief te zijn indien hij dat niet wenst of kan.

De hervorming van het vergunningsstelsel heeft a priori geen impact op de openbare dienstverplichtingen die gelden voor leveranciers die in het huishoudelijke domein actief zijn. BRUGEL wenst evenwel dat de leveranciers en aanvragers van vergunningen beter geïnformeerd zouden worden en hun kennis over de openbare dienstverplichtingen aantonen³.

BRUGEL zal bijzonder goed waken over de manier waarop de openbare dienstverplichtingen vorm kunnen krijgen voor begunstigden van vrijstellingen of van specifieke vergunningen⁴.

3) Specifieke activiteiten

InforGazElec is van mening dat de nieuwe actoren op het vlak van levering (energiegemeenschappen, collectief zelfverbruik, ...) eveneens onderworpen zouden moeten zijn aan de vergunningsplicht, ook al zou zo'n vergunning dan soepeler en sneller verkregen kunnen worden.

Standpunt van BRUGEL:

BRUGEL wenst over te gaan tot de analyse van de activiteiten en situaties waarvoor het van oordeel is dat de vereisten voor het houden van een vergunning niet gerechtvaardigd zijn, maar desondanks ook een minimale omkadering voor deze activiteiten vast te leggen⁵.

³ Inlassing op bladzijde 17 van het eindadvies, punt 3.3.2.2

⁴ idem

⁵ Aanpassing bladzijde 9 van het eindadvies, punt 3.3.1

3 Conclusies

BRUGEL heeft de moeite genomen te antwoorden op de verschillende opmerkingen van InforGazElec en van de Raad van gebruikers van elektriciteit en gas.

BRUGEL heeft zijn advies over de hervorming van de regeling voor leveringsvergunningen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aangepast op grond van de opmerkingen die het als relevant en opbouwend beschouwde.

* *

*

4 Bijlagen

Aan dit rapport worden de reacties toegevoegd die de Raad van gebruikers van elektriciteit en gas (bijlage I) en Infor GazElec (bijlage II) formuleerden bij de openbare raadpleging over het advies betreffende de hervorming van de vergunningsregeling in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

4.1 Bijlage I: Reactie van de Raad van gebruikers van elektriciteit en gas

4.2 Bijlage II: Reactie van Infor GazElec

Consultation publique : Régime des licences

Nous remercions le régulateur d'avoir soumis à consultation publique le projet de réforme du régime de licences de fourniture en Région de Bruxelles Capitale.

Nous saluons la volonté de Brugel d'améliorer le régime actuel de licence.

Il nous semble important que ce régime soit décrit dans les ordonnances, qu'il soit transparent, qu'il ne soit pas démesurément lourd et qu'il soit adapté aux situations du marché.

Nous partageons l'avis de Brugel sur le fait que les fournisseurs doivent avoir un projet réaliste, une connaissance suffisante du marché bruxellois et des ressources nécessaires.

Nous sommes toutefois d'avis que les fournisseurs qui s'adressent à des usagers non résidentiels doivent également s'adresser à des usagers résidentiels.

Nous pensons aussi qu'il est important que les fournisseurs « particuliers » (communauté d'énergie, autoconsommation collective, propriétaire qui vend l'électricité de ses panneaux à ses locataires, recharge de voiture,...) aient aussi une licence. Il nous semble important que ces nouveaux « marchés » soient aussi régulés et que le régulateur attire l'attention de ces fournisseurs sur certaines particularités de ces marchés de l'électricité. L'obtention de ces licences peut être plus souple et rapide.

Avis n° 2020-09-11/29

**AVIS ÉMIS PAR LE CONSEIL DES USAGERS DE
L'ÉLECTRICITÉ ET DU GAZ DE LA RÉGION DE BRUXELLES-
CAPITALE SUR L'AVIS D'INITIATIVE DE BRUGEL RELATIF
A LA REFORME DU REGIME DE LICENCES DE FOURNITURE**

I. Saisine

Le Conseil des Usagers de l'Electricité et du Gaz en Région de Bruxelles-Capitale (ci-après « le Conseil ») a été saisi d'une demande d'avis de BRUGEL dans le cadre de la consultation publique afférente à l'avis d'initiative relatif à la réforme du régime de licences de fourniture. Le Conseil s'est réuni le 11 septembre 2020 et a rendu l'avis ci-après.

II. Avis

Le Conseil remercie Brugel pour son initiative de consultation. Le Conseil partage la volonté d'adaptation du régime des licences de fourniture de Brugel. Le Conseil invite Brugel, dans ses recommandations au législateur, à être attentif aux éléments suivants :

- Le maintien de facilités lors d'un changement de type de licence de fourniture, lors du transfert d'une licence ou lors de l'obtention d'une licence supplémentaire (p.ex. pour la filiale d'une entreprise dont la maison-mère est déjà titulaire d'une licence) ;
- Le maintien de l'obligation de faire offre à l'ensemble du secteur résidentiel lorsqu'un fournisseur est actif sur ce segment.

Dans le cadre de la prochaine modification de l'ordonnance du 19 juillet 2001, le Conseil est par ailleurs attentif aux éléments suivants :

- Les conditions de fourniture d'électricité par les communautés d'énergie ;
- Les conditions de rachat d'électricité verte autoproduite dans le secteur résidentiel (p.ex. rachat par un locataire à un bailleur).